

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
De heer Dr. E.E.W. Bruins
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
Nederland

Houttuinlaan 6

3447 GM Woerden

Postbus 2051

3440 DB Woerden

Woerden,
2 juli 2024

Ons kenmerk:
20240702

Doorkiesnummer:
0348-753665

Onderwerp:
Felicitatie benoeming minister Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

T: 0348 - 75 35 00

F: 0348 - 75 35 01

E: info@mboraad.nl

www.mboraad.nl

Geachte heer Bruins, beste Eppo,

Namens de mbo-scholen wil ik u van harte feliciteren met uw aanstaande benoeming tot minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Ik heb er vertrouwen in dat u het mbo in deze positie een warm hart toedraagt, de belangrijke rol van het mbo in de samenleving erkent en dat samen met mij verder wilt versterken.

Ik herinner me nog goed de dag dat ik Faruzan ontmoette tijdens een werkbezoek bij ROC Rijn IJssel in Arnhem. Faruzan komt uit Iran en had voordat ze startte met haar mbo-opleiding nog nooit onderwijs gehad. Nu maakt ze haar dromen waar en hoopt ze op een dag politieagente te worden. Dit maakt mij enorm trots en dit soort verhalen behoren tot de dagelijkse realiteit in het mbo. Zonder vakmensen en het maximaal bieden van kansen aan studenten zijn we nergens in Nederland. De opleidingen in het mbo worden verzorgd door goed opgeleide onderwijsgeven die iedere dag met veel passie en inzet onze studenten het beste beroepsonderwijs willen bieden. Zo krijgen studenten een stevige basis voor bestaanszekerheid, zijn ze voorbereid op participatie in de maatschappij en kunnen ze bijdragen aan de arbeidsmarkt.

Tijdens de hoorzitting in de Tweede Kamer gaf u aan dat u de waaiergedachte van Robbert Dijkgraaf voort wilt zetten. Dat is goed nieuws voor het mbo. Ook geeft u in uw sollicitatiebrief als minister aan dat vakmensen enorm belangrijk zijn voor de samenleving. Die visie deel ik met u; zonder mbo'ers staat Nederland stil en kunnen we grote ambities niet waarmaken.

Graag geef ik u met deze brief enkele aandachtspunten mee.

Versterking regionale aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt

In het hoofdlijnenakkoord staat dat u streeft naar een betere aansluiting van mbo-opleidingen op de arbeidsmarkt. De samenwerking rondom de aansluiting van onderwijs op de arbeidsmarkt is wat het mbo uniek maakt. Enerzijds kennen we de Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB), waar vertegenwoordigers van onderwijs en arbeidsmarkt elkaar aan landelijke tafels spreken over een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Gezamenlijk kijken we naar de trends en ontwikkelingen in de diverse sectoren en hoe de opleidingen hierop kunnen inspelen. Samen bepalen we de opleidingen die nu en in de toekomst in het mbo worden aangeboden. Als het om de toekomst gaat, pleit ik ook voor rust en stabiliteit in de sector.

Anderzijds spelen we als mbo-scholen een essentiële rol in de regio. Samen met bedrijven, gemeenten, provincies en andere regionale partners werken wij intensief samen. We weten dus goed wat er in de regio speelt. Dankzij diverse regionale samenwerkingen zijn werkgevers en onderwijsinstellingen samen in staat flexibel in te spelen op de scholingsbehoeften van bedrijven, zowel voor initiële studenten als in het kader van een leven lang ontwikkelen. Het mbo werkt hierin - als onderdeel van de waaier - goed samen met het vervolgonderwijs, zowel op het gebied van leven lang ontwikkelen, innovatie en onderzoek als de digitale transformatie. Samen met u willen we werken aan het verder structureel versterken van de regionale aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt.

Aandacht voor kwetsbare doelgroepen

Vele duizenden jongeren en (jong)volwassenen betreden via het mbo jaarlijks succesvol de arbeidsmarkt met een mbo-diploma of een mbo-certificaat. Daar zijn we trots op. Tegelijk zijn er ook mensen die nog aan de kant staan en een 'opstapje' nodig hebben om alsnog, vaak met extra hulp en ondersteuning, een startkwalificatie te halen, of daar in ieder geval zo ver mogelijk naar toe te worden gebracht. Met als doel: duurzame inzetbaarheid op de arbeidsmarkt. In tijden van krapte op de arbeidsmarkt en het bieden van kansen aan iedereen is dit onbenut potentieel onacceptabel.

Met de uitgebreide waaier aan scholings- en begeleidingstrajecten kan het mbo het gat dichten tussen onbenut potentieel (jongeren en (jong)volwassenen) enerzijds en de krappe arbeidsmarkt anderzijds. Zo is er bijvoorbeeld de groep volwassenen met onvoldoende basisvaardigheden om mee te doen in de samenleving en op de arbeidsmarkt. Zij zijn gebaat bij trajecten waarin ze aan basis- én beroepsvaardigheden kunnen werken.

Ik denk aan Anne, een jongvolwassene die door persoonlijke omstandigheden haar school vroegtijdig had verlaten. Dankzij een gepassioneerde loopbaanbegeleider heeft zij nu haar mbo-diploma behaald en werkt zij met veel voldoening in de zorgsector. Dit soort successen laten zien hoe belangrijk het is om extra hulp en ondersteuning te bieden. Als gevolg van een weeffout in het systeem kan de publieke infrastructuur van het mbo echter niet per definitie worden ingezet voor deze en andere mensen buiten het initiële mbo.

Ik pleit daarom voor een wettelijke taak en structurele middelen voor het mbo om deze trajecten te verzorgen, waarvoor mbo-scholen de mogelijkheid krijgen basisvaardigheden en beroepsvaardigheden geïntegreerd aan te bieden. Een tekortkoming in het huidige systeem is dat deze trajecten met mbo-onderdelen voor hen als private LLO-trajecten worden gezien. Het mbo specifiek hiertoe een publieke opdracht geven zou bijdragen aan uw wens om de ongecontroleerde groei van subsidies in het onderwijs te beperken.

Innovatie en onderzoek in het mbo

Ik maak mij ook sterk voor de rol van het mbo in onderzoek en innovatie, met erkenning van de unieke bijdrage van het mbo. Het mbo is essentieel voor kennisontwikkeling en innovatie in het beroepsonderwijs, waarbij ook mbo-docenten actief deelnemen aan onderzoek. Het mbo wordt gelijkwaardig opgenomen in landelijke onderzoekagenda's met de daarbij behorende financiële ondersteuning en erkenning.

Bereikbaar, toegankelijk en kwalitatief goed beroepsonderwijs

In het hoofdlijnenakkoord is er veel aandacht voor de kracht van de regio. Dat spreekt mij zeer aan, want de mbo-scholen vormen de spil voor de regionale arbeidsmarkt. Wij leveren goed bereikbaar mbo-onderwijs in heel Nederland. De afname van het aantal studenten in initiële opleidingen heeft echter invloed op de onderwijsinfrastructuur in verschillende regio's. Dit vraagt om passende structurele financiering en oplossingen voor de regionale impact van deze krimp. Dit raakt namelijk aan de leefbaarheid van gebieden buiten de steden. Met voldoende financiering kan het mbo samen met andere onderwijsinstellingen in de regio ook in de toekomst voor een breed aanbod aan opleidingen zorgen, zodat goed onderwijs overal in Nederland gewaarborgd blijft.

Ik waardeer de inzet van de nieuwe coalitie gericht op basisbehoeften van iedereen in Nederland: bestaanszekerheid, toegankelijke zorg, goed onderwijs en meer woningen. Deze uitdagingen vereisen afgestudeerde mbo'ers, en dit bereiken we door gelijkwaardige waardering voor alle onderwijsvormen. Ik vraag aandacht voor de toegankelijkheid van het mbo. Als mbo-studenten zelf de stijgende kosten voor leermiddelen moeten betalen als gevolg van de verhoging van de btw, kan dit een drempel vormen. Zeker wanneer leeftijdsgenoten in het voortgezet onderwijs deze kosten via het boekenfonds wel vergoed krijgen, leidt dit tot een grotere ongelijkheid met leeftijdsgenoten die in het mbo studeren. Ik roep op tot een passende oplossing.

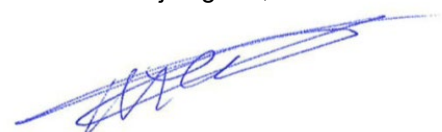

Om goed mee te kunnen doen op de arbeidsmarkt en in de maatschappij, dragen we in het mbo ook stevig bij aan het versterken van de basisvaardigheden van onze studenten. Voor het mbo is het een kerntaak om studenten die nog niet het gewenste niveau hebben, daar te brengen. Dit doen we door het integreren van de basisvaardigheden: taal, rekenen en burgerschap in de beroepscontext. Hierdoor leren studenten deze vaardigheden beter beheersen, passend bij hun interesses en sluit dit aan bij de behoeften van de arbeidsmarkt. Voor ons is het essentieel om ook bij te dragen aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van studenten en stellen daarom ook hun welzijn centraal. Hierbij gebruiken we o.a. TestJeLeefstijl als monitorings- en signaleringsinstrument en gebruiken scholen de Gezonde School-aanpak om welzijn en leefstijl in scholen te implementeren en te borgen. Door zowel goed kwalitatief onderwijs als aandacht voor de individuele student hopen we het aantal vsv'ers te verminderen.

Een hartelijke uitnodiging tot nadere kennismaking

We nodigen u dan ook van harte uit voor een bezoek aan onze scholen zodat u zelf kunt ervaren hoeveel beroepstalent Nederland in huis heeft en hoe essentieel onze studenten zijn voor de toekomst van het land. Daar zult u ook zien met hoeveel passie onze docenten en medewerkers het beste beroepsonderwijs willen bieden en zo een kickstart geven aan de toekomst van onze vakmensen.

Met vriendelijke groet, namens de mbo-scholen,

Adnan Tekin

